

Vilken eggvinkel ska en täljkniv ha? Hur många procent av Sveriges skogsyta täcks av blandskog? Hur ser en vril ut och hur används den? Hur går du tillväga om du vill göra en krympburk?

Svaren på frågorna ovan och många fler får du på den nya webbplatsen www.slojdeniskogen.se

Syftet med sidan är att ge en samlad kunskap och information om traditionell slöjd i trä. Om olika skogstyper, om de svenska vildväxande träden, vilka egenskaper de har samt hur olika delar av träden kan användas för slöjdande. Du kan läsa om verktyg för slöjd, om grundläggande slöjdtekniker och hur man tillverkar olika föremål. Det finns bilder på slöjdföremål med beskrivningar om hur de har brukats historiskt och hur de kan användas idag. Sidan har också ett Forum där besökare kan logga in sig och diskutera slöjd eller dela med sig av sina slöjdfarenheter.

Ett komplement till verkligheten

Inspirationen till Slöjden i skogen kommer från de slöjd- och materialstigar som finns på flera ställen i landet. Inte minst Sörmlands egen Skogs- och virkesstig på Nynäs har använts som förlaga. Informationen till stigarnas stationer finns ofta tryckta i små häften med begränsat faktautrymme.

Slöjden i skogen blir ett viktigt komplement till de virkesstigar som finns. En "virtuell virkesstig" är inte geografiskt begränsad. Därför går det att visa träd och material från norra och södra Sverige sida vid sida. Webbplatsen är inte heller utrymmesmässigt begränsad utan det går ständigt att fylla på med nya texter och bilder. Tipsa om fördjupningsmöjligheter, inköpställen, kurser och utbildningar. Med tiden kanske webbplatsen blir en träslöjdens encyklopedi.

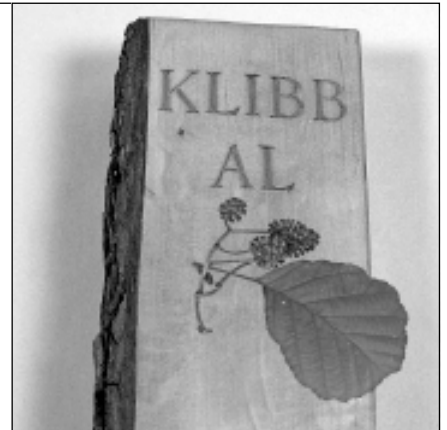
Självklart är det bättre om det finns någon erfaren slöjdare som kan visa och berätta hur man gör. Men när det inte finns är förhoppningen att Slöjden i skogen ska vara en användbar kunskapsbank och ett funktionellt informationsstöd, för alla som vill slöjda och lära sig mer om trä och träd.

Helena Åberg

Gör så här: På webbplatsen finns flera beskrivningar på hur man tillverkar olika föremål. Här är det Hanna Hallams, från Sätergläntans träutbildning som visar hur hon täljer en sked.

Foto Kerstin Eriksson

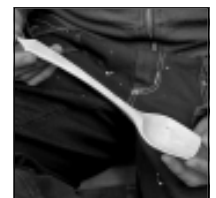
Om klibbalen kan man bland annat läsa att virket är lämpligt till träskobottnar och konstruktioner under vatten. Likaså att alen är det enda lövträdet i Sverige som har kottar och att löven ofta förr användes som kreatursfoder.

Foto Kerstin Eriksson

Fakta Slöjden i skogen

Slöjden i skogen ingår i projektet Den virtuella slöjd- och virkesstigen som syftar till att dokumentera, systematisera och tillgängliggöra hårdslöjdens kunskap inom trä digitalt. Projektet, som ägs av Hemslöjdsföreningen Sörmland, är ett samarbete mellan hårdslöjds konsulenterna i Sverige och KMM-programmet (Knowledge management systems in museums). Projektet och webbplatsen har finansierats via Nämnden för hemslöjdsfrågor och Statens kulturråd/Accessprojektet.

Redaktörer för sidan är hårdslöjds konsulenterna Sofia Andersson, Skåne, Kerstin Eriksson, Östergötland och Helena Åberg, Sörmland.

Slöjdklubbens handledare på väg

I januari examineras de elva deltagare som gått föreningens Steg 1-utbildning för Slöjdklubbshandledare. Vi gratulerar Hanna Arnesson Kolsva, Elisabeth Johansson & Carina Holmberg, Eskilstuna, Åsa Tollesby, Hölö, Malin Johansson & Hanna Haggren, Nyköping, Linda & Vesa Saarelainen, Flen, Agneta Sparr Kjellqvist & Pammilla Håkansson & Barbro Kindström, Katrineholm. De kommer att leda hemslöjdsföreningens slöjdklubbar som startar under 2008. Utbildningen har letts av länets hemslöjds-konsulenter och till hjälp har vi också haft Röda Korset och Tore Qvarfordt, länhemslöjds-konsulent i Uppsala län. Läs mer om det praktiska innehållet i utbildningen.

Slöjdens material finns i naturen

Det första som tillverkas i Slöjdklubben är en rund gemensamhetskorg. Den är relativt enkel att göra tillsammans och får en personlig prägel utifrån årstidens växlingar. Korgen kan fyllas med överraskningar, inspiration och skaparglädje. Ur den kan handledaren också servera mellanmålet vid varje träff.

Hanna Haggren fäster in ståndarna i korgens bottenplatta.
Foto Helena Åberg

Djurens spår

Ett tema som Slöjdklubben använder som inspiration för olika textila föremål.

Pammilla Håkansson tovar en djurisk sittdyna

Foto Hanna Arnesson

Berättarlyktor

Runt den urgamla slöjden finns många berättelser att förmedla till barnen. När berättarlyktan sprider sitt magiska sken samlas man andäktigt för att lyssna. Lyktan har en täljd trästomme med en svinblåsa som hölje.

Hanna Arnesson och Tore Qvarfordt hjälps åt att trä på svinblåsan.

Foto Helena Åberg

Återbruk

Till de gamla avlagda arméuniformerna hörde fotlappar av en utmärkt yllekvalitet. Vi färgar dem och syr grannlåtsväskor, fantasifåglar och andra härliga ting.

Hanna Arnesson färgar fotlappar.

Foto Åsa Tollesby

När olyckan är framme

Hur man arbetar skadeförebyggande är en viktig del av handledarutbildningen. Men när olyckan är framme ställs krav på ledarens handlingsberedskap. Röda Korsets utbildning i barnolycksfall ingår därför i Steg 1-utbildningen.

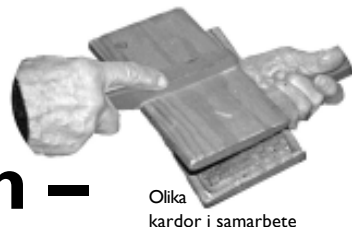
Årets fester och högtider

Slöjden har många festliga uttryck som bidrar till att skapa feststämning. Att tillsammans tillverka festens utsmyckning är ett utmärkt sätt att umgås och skapa feststämning redan i förbedelserna.

Lille-Mor Boman

Elisabeth Johansson tillverkar pappersrosor. Foto Helena Åberg

Vad är Slöjklubben?

Slöjdklubben är en rikstäckande klubb för barn och unga, 7-14 år, där barnen får upptäcka och utforska slöjdens material och möjligheter. Slöjdklubbens varumärke ägs av Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och består av lokala slöjdklubbar där man träffas för att slöjda tillsammans. Slöjdklubbens verksamhet bygger på Barnkonventionen och har kunniga handledare som alla genomgått minst en Steg 1-utbildning för Slöjklubbshandledare. I Sörmland är Hemslöjdsföreningen Sörmland huvudman för den lokala klubbverksamheten.

Föreningen administrerar och driver verksamheten i samarbete med länslemslöjds konsulenterna och olika samarbetspartners lokalt. Kalsta Slöjklubb, vår pilotklubb i Flodafors, drivs i samarbete med Floda Hembygdsförening och Studieförbundet Vuxenskolan. Läs mer på www.slojdklubben.se.

Nya medlemsrutiner

Vi i Hemslöjdsföreningen Sörmland har nu anslutit oss till Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund SHR:s medlemsregister. För våra medlemmar innebär det att man samtidigt får inbetalnings- och medlemskort, det senare förstås giltigt sedan betalning skett.

De nya rutinerna medför att betalning sker till riksförbundet eller egentligen konsultfirman Arel-Data AB för senare reglering.

Denna gång kommer medlems- och inbetalningskortet tillsammans med Handlaget. I fortsättningen kan vi välja om vi själva vill distribuera eller låta SHR/Arel-Data göra det.

”Hit med kardan – nu är hemslöjd hett”

Ovanstående rubrik kunde läsas i en av ”kvällstidningarna” för någon vecka sedan och där presenterades tre personer, en 22 årig kille som stickade, en kvinna som ägnade sig åt silversmide och ytterligare en som to-vade.

Jochum Stattin, Etnologiska institutionen i Lund, som studerat vad det är som driver människor att ägna sig åt en hobby säger ”Att vara kreativ är viktigt för människor i dag. Det blir en handling där jag framställer mig själv och att jag har en identitet”.

Varför då ”gamla” hantverk?

Jochum Stattin: ”Jag märker ett sug efter att hitta sig själv i de ritualer som finns. I en tid när mycket handlar om mångfald och globalitet är det inte konstigt att vilja söka sina rötter.”

Det känns skönt att läsa artiklar som ovanstående och få bekräftat att det vi jobbar med har en stor betydelse för dem som deltar i vår verksamhet. Året som gått har varit fyllt av verksamheter som kurser, slöjdcaféer ut-

ställningar och inte att förglömma ”Gammaldags marknad” i Malmköping. Utbildningen av ledare till ”Slöjdklubbarna” vill jag särskilt framhålla som en angelägen uppgift för oss. Genom att starta klubbar runt om i Sörmland ger vi barn i åldern 7–14 år en möjlighet att bli kreativa och skapande.

Tipsa

Prata med dina vänner och bekanta om oss och värva dem gärna som nya medlemmar. Naturligtvis vill vi gärna se dig och dom på våra olika aktiviteter. I detta nummer av Handlaget hittar du några aktuella kurser och andra roliga saker. Vill du veta fördelarna med att vara medlem eller se vad vi kan erbjuda dig, gå in på vår hemsida www.hemslojd.org/sormland.

Jag hoppas att du vill vara med om ett nytt spännande ”hantverksår” tillsammans med oss och önskar er alla

En GOD JUL och Ett GOTT NYTT ÅR!

Jan Eric Rosenqvist

UTSTÄLLNINGAR

Stickspår

Nyköping

Sörmlands museum
Konsthallen
17 nov – 3 feb
tisd-sönd 11-17. Fri entré

Se även under Stickkaféer & Kurser

Arr. Sörmlandsmuseum i samarb. m
Aktionskammaren, Studieförbundet
Vuxenskolan, Hemslöjdsföreningen Sörmland

Virkade muddar

-och andra ulliga maskor

Textilformgivaren Maria Gullberg har gått in i virkteknikens mysterier och möjligheter. På NK-villan delar hon med sig av

intrikata strukturer, spännande färgställningar och grafiska effekter. Greppa virknålen och följ henne på äventyret! Möt Maria på vernissagen och passa på att anmäla er till hennes kurser. Många står redan på kö.

Nyköping

NK-villan
9 februari - 23 mars

VERNISSAGE

Lördag 9 februari, kl 12.00

- Invigning
- Maria Gullberg visar utställningen

Arr. Nyköpings kommun-NK-villan &
Hemslöjdsföreningen Sörmland

B

SVERIGE

PORTO BETALT

STICKCAFÉER

Sörmlands museum
Konsthallen, Nyköping

Sticka med färg och tradition

13 jan, kl 14-15.30

Föreläsning och visning av Lena Nessle, författare, formgivare, textilhistoriker

Stickhappening – Bilda eget stickcafé

20 jan, kl 12.30-16.30

Riksföreningen Sticka informerar. Medtag garn och stickor.

Spinn ditt eget stickgarn

27 jan, kl 12.30-16.30

Demonstration och handledning av Ulla Fjaestad & Carin Ingelman

Workshop – DoRedo

2 feb

Slakta en tröja och få materialet att återuppstå i nya former. Sticka accessoarer och smycken. Under formgivaren Katarina Breiditis ledning.

Förkunskaper: Någon stickvana krävs

Pris: 300:- (vuxna fr 27 år)

Anmälan – senast 18 januari

Kontakta Studieförbundet Vuxenskolan, 0155-28 55 00

sv.nykoping@telia.com

Arr. Sörmlandsmuseum i samarb. m Aktionskammaren, Studieförbundet Vuxenskolan, Hemslöjdsföreningen Sörmland

Inspirationscafé

3 feb, kl 12.30-16.30

Intro. av Git Olsson. Medtag eget garn

*** Kursen ingår i SHR:s
länsanknutna kursverksamhet**

KURSER

Nybörjarkurs i stickning, 20 lekt *

Tid: 16-17 feb

Plats: Slöjdverkstaden. Ökna, Tystberga

Lärare: Åsa Tollesby slöjdekonsulent

Pris: 700:- / Medlem & Ungdom: 500:-

Anmälan – senast 4 februari

Slöjda med Per och Pettson, 18 lektioner *

Låt dig inspireras av Per Helldorffs mångsidighet i trä. Tillverka allt från skuren dekor, skedar och burkar till täljd mekanik. Se www.bilderikvadrat.se

Lärare: Per Helldorff

Tid: 1-2 mars

Plats: Nynäs slott, Tystberga. Möjligt att övernatta på nyöppnade vandrarhemmet

Pris: 1000:- / Medl 800:- / Ungd 600:-

Anmälan - senast 12 feb

Smide, 16 lektioner *

Prova olika smidestekniker genom tillverkning av lämpliga bruksföremål

Lärare: Jussi Hynynen

Tid: 8-9 mars

Plats: Faktoriet Eskilstuna

Pris: 1000:- / Medl 800:- / Ungd 600:-

Anmälan - senast 18 februari

Virkkurs för dej med virkvana, 16 lekt *

Tid: 15-16 mars

Plats: NK-villan, Nyköping

Lärare: Maria Gullberg, formgivare

Pris: 700:- / Medlem & Ungdom: 500:-

Anmälan – senast 22 februari

Färg för hus och hem, 18 lektioner *

Vi målar med traditionella färgtyper och måleritekniker, exempelvis ådringsmålning, marmorering och schablonmålning.

Lärare: Tom Granath, målarmästare

Tid: 15-16 mars

Plats: Katrineholm

Pris: - / 1000:- / Medl 800:- / Ungd 600:-

Anmälan - senast 25 februari

Smide, Fortsättningskurs 16 lektioner *

Fördjupa dig i olika smidestekniker genom tillverkning av lämpliga bruksföremål

Lärare: Jussi Hynynen

Tid: 29-30 mars

Plats: Faktoriet Eskilstuna

Pris: 1000:- / Medl 800:- / Ungd 600:-

Anmälan - senast 10 mars

UNG SLÖJD

Slöjda, pyssla, skapa i olika tekniker och material

Ålder: 13-25

När: Tisdagar i ojämn veckor kl. 18-21

med start den 12 februari

Var: Aktionskammaren

Behmbrogatan 16 i Nyköping

Entre: Gratis!

Kontakt: malin@slakthuset.com

eller tfn. 28 44 44

Arrangör: Hemslöjdsföreningen Sörmland

Riksförbundet Unga Slöjdare

Aktionskammaren

Kursanmälan

Mjukslöjd, textil & fest

lillemor.boman@hemslojd.org

0155-26 11 35, 070-626 15 14

Hårdslöjd, trä & smide

helena.aberg@hemslojd.org

0155-26 15 07, 0709-46 15 26

Kursfakta

Anmälan är bindande

Kurserna anordnas om tillräckligt många anmälare sig.

Kostnader för material tillkommer om ej annat anges.

Ungdomspriserna gäller för ungdomar t o m 25 år.

Se även

www.hemslojd.org/sormland

Hemslöjdsföreningen Sörmland
Box 571, 611 10 Nyköping
www.hemslojd.org/sormland

Länshemslöjdskonsulent, textil
Lille-Mor Boman
TEL 0155-26 11 35 MOBIL 070-626 15 14
lillemor.boman@hemslojd.org

Länshemslöjdskonsulent, hård slöjd
Helena Åberg
TEL 0155-26 15 07 MOBIL 0709-46 15 26
helena.aberg@hemslojd.org